

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΙΣ 81/2011

Θέμα : «Υποχρέωσις παρακρατήσεως εισφορών εκ μέρους της Εκκλησίας της Ελλάδος, των Ιερών Μητροπόλεων, Ι.Ναών και Ι.Μονών υπέρ του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων»

Σχετ. : η από 18.10.2011 προφορική εντολή του Αρχιγραμματέως της Ι.Σ.

Οι εκκλησιαστικοί υπάλληλοι των οποίων οι αποδοχές καταβάλλονται από τα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Εκκλησία της Ελλάδος, Ιερές Μητροπόλεις) είναι ασφαλισμένοι στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ (όσοι συνδέονται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή υπηρετούν ως μόνιμοι υπάλληλοι με έννομη σχέση δημοσίου δικαίου), ενώ όσοι μισθοδοτούνται από το Ελληνικό Δημόσιο (διότι οι οργανικές θέσεις τους προέρχονται από νομοθετική «μετατροπή» των θέσεων διακόνων και εφημεριών σε θέσεις λαϊκών - εκκλησιαστικών υπαλλήλων) καλύπτονται ασφαλιστικά από το Δημόσιο και όσοι εξ αυτών θα προσληφθούν μετά την 1.1.2011 θα υπάγονται στην ασφάλιση του ΙΚΑ ΕΤΑΜ (κατά τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3865/2010), και, τέλος, όσοι αποτελούν ειδικό επιστημονικό προσωπικό (π.χ. δικηγόροι) και υπηρετούν δυνάμει άλλων εννόμων σχέσεων (π.χ. έμμισθης εντολής, παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών) στους κλάδους του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Ανεξάρτητα Απασχολουμένων.

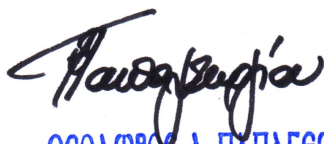
Κατά το προεδρικό διάταγμα 422/1981 (ΦΕΚ Α' 114) «περί κωδικοποιήσεως των περί Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων διατάξεων» προβλέπεται ότι το Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.) είναι «ειδικόν ταμείον του κράτους επικουρικής συνταξιοδοτήσεως των δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων» (άρθρο 1), το οποίο «έχει προορισμόν την, κατ' αναλογίαν του ποσού των καταθέσεων εκάστου, παροχήν μερίσματος εις τους μετόχους του Ταμείου και τας οικογενείας αυτών» (άρθρο 2), «η εις το Μ.Τ.Π.Υ. συμμετοχή από 1^{ης} Απριλίου 1923 τυγχάνει υποχρεωτική δι' άπαντας ανεξαιρέτως τους εν υπηρεσία τακτικούς και εκτάκτους δημοσίους πολιτικούς υπαλλήλους ...» (άρθρο 14), επιπλέον προβλέπεται ότι είναι υποχρεωτική συμμετοχή στο Μ.Τ.Π.Υ. σειράς ειδικών κατηγοριών υπαλλήλων (άρθρο 15), στις οποίες δεν περιλαμβάνονται οι εκκλησιαστικοί υπάλληλοι, ενώ το άρθρο 19 περιγράφει τις κατηγορίες πολιτικών δημοσίων υπαλλήλων, που εξαιρούνται της υπαγωγής στο Μ.Τ.Π.Υ.. Κατά το άρθρο 21 πόροι

του Ταμείου είναι, πλην άλλων, οι καταθέσεις (κρατήσεις) των μετόχων του και οι κατά το άρθρο 22 πόροι του. Κατά το άρθρο 22 αναφέρεται ότι κρατήσεις γίνονται επί του ανταλλάγματος έργων, υπηρεσιών ή εργασιών, εφ' όσον η δαπάνη για την καταβολή του βαρύνει τον προϋπολογισμό των «πολιτικών υπουργείων και υπηρεσιών», «των ειδικών ταμείων ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υπό του κράτους συσταθέντων», «πάσης Επιτροπής ή άλλου συλλογικού οργάνου Διοικήσεως, συσταθέντος υπό του Κράτους προς άσκησιν κρατικής λειτουργίας» (παρ. Α) και επί των μισθολογικών αποδοχών των πολιτικών υπαλλήλων (παρ. Β). Κατά το άρθρο 24 του παραπάνω π.δ. οι μέτοχοι του Μ.Τ.Π.Υ. υποχρεούνται στην καταβολή κρατήσεων επί των αποδοχών τους, ενώ προβλέπεται το ύψος των κρατήσεων επί των αποδοχών των δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων και των υπαλλήλων ειδικών ταμείων ή ν.π.δ.δ., εφ' όσον είναι μέτοχοι του Μ.Τ.Π.Υ. (άρθρο 26), επί των μη εμμίσθων πολιτικών δημοσίων υπαλλήλων (άρθρο 27).

Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι υπό την ισχύουσα διατύπωση του π.δ. 422/1981 παρίσταται ως νόμιμη η κράτηση επί των μισθολογικών αποδοχών των εκκλησιαστικών υπαλλήλων των Ιερών Μητροπόλεων, οι οποίες βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (βαρύνουν τον «προϋπολογισμόν πολιτικών υπουργείων και υπηρεσιών»), αν και οι τελευταίοι δεν προκύπτει σαφώς από την νομοθετική διατύπωση, εάν -ως εκκλησιαστικοί υπάλληλοι (και μη πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι)- είναι και μέτοχοι (μερισματούχοι) του Μ.Τ.Π.Υ., πρέπει δε να γίνη δεκτό ότι, εφ' όσον γίνονται κρατήσεις επί των αποδοχών τους, θα πρέπει να είναι μέτοχοι του Μ.Τ.Π.Υ..

Κατά τα λοιπά, δεν προκύπτει η ύπαρξη υποχρέωσης των εκκλησιαστικών ν.π.δ.δ. να διενεργούν κρατήσεις υπέρ του Μ.Τ.Π.Υ. κατά τα άρθρα 22, 24, 26 π.δ. 422/1981, είτε για αμοιβές που καταβάλλουν προς τρίτους από τον προϋπολογισμό τους, καθ' όσον δεν είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου «υπό του κράτους συσταθέντα», είτε για μισθολογικές αποδοχές, που καταβάλλουν στους υπάλληλους τους από τον προϋπολογισμό τους, με το δεδομένο ότι αυτοί δεν είναι μέτοχοι του Μ.Τ.Π.Υ., καθώς δεν έχουν την ιδιότητα του δημοσίου πολιτικού υπαλλήλου.

Αθήνα, την 18η Οκτωβρίου 2011
Μετά βαθυτάτου σεβασμού,

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Δ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΗ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΩ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ